

NORGES HØYESTERETT

Den 16. november 2021 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Webster, Normann og Bergh i

HR-2021-2217-U, (sak nr. 21-151097SIV-HRET), sivil sak, anke over beslutning:

A (advokat Kjetil Sørensen)

B (advokat Mohammad Sajid Iqbal)

mot

Oslo kommune (Kommuneadvokaten i Oslo
v/advokat Liv Lunde)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens beslutning om ikke å gi samtykke til ankebehandling av en sak om omsorgsovertakelse og samvær, jf. tvisteloven § 36-10 tredje ledd.
- (2) A og B er foreldre til C, født 00.00.2008, samt hennes tre yngre brødre. Denne saken gjelder omsorgsovertakelse og samvær for C.
- (3) Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker i Oslo og Viken fattet 5. mai 2021 vedtak med slik slutning:
 - «1. Oslo kommune, ved X barneverntjeneste, overtar omsorgen for C, født 00.00.2008, jf. barnevernloven § 4-12 første ledd bokstav a.
 2. C plasseres i fosterhjem, jf. barnevernloven § 4-14 bokstav a.
 3. B og A gis rett til samvær med C annenhver uke med en varighet på 2 - to - timer, jf. barnevernloven § 4-19 annet ledd. Barneverntjenesten gis anledning til å føre tilsyn under samværene.»
- (4) Bakgrunnen for omsorgsovertakelsen var mistanke om fysisk og psykisk vold i hjemmet.
- (5) Foreldrene krevde overprøving av fylkesnemndas vedtak.
- (6) Oslo tingrett avsa 14. juli 2021 dom med slik domsslutning:

«Oslo kommune frifinnes.»

- (7) Far – A – anket dommen til lagmannsretten.
- (8) Borgarting lagmannsrett avsa 30. september 2021 beslutning med slik slutning:
- «Det gis ikke samtykke til at anken fremmes.»
- (9) Foreldrene – A og B – har anket beslutningen til Høyesterett. De gjør gjeldende at samtykke skulle vært gitt etter tvisteloven § 36-10 tredje ledd bokstav b og c. For så vidt gjelder bokstav b, er det vist til at det forelå nye opplysninger for lagmannsretten. Straffesiktelsen mot foreldrene er henlagt, og brødrene er tilbakeført til hjemmet. Videre foreligger det nye opplysninger om Cs syn, som foreldrene forstår slik at C ønsker å flytte hjem. Det var også grunn til å gi samtykke etter bokstav c, fordi det forelå vesentlige feil ved tingrettens avgjørelse og saksbehandling.
- (10) *Oslo kommune* har anført at anken skal forkastes. Det er vist til at ingen av vilkårene for samtykke er oppfylt, og at både avgjørelsen og saksbehandlingen i tingretten var forsvarlig.
- (11) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at lagmannsretten ikke har gitt samtykke etter tvisteloven § 36-10 tredje ledd. Etter tvisteloven § 29-13 femte ledd kan lagmannsrettens beslutning ankes til Høyesterett for så vidt gjelder lagmannsrettens saksbehandling. Dette omfatter blant annet om de lovbestemte vilkårene for ankebehandling i lagmannsretten er oppfylt. Ved denne prøvingen har utvalget full kompetanse, jf. HR-2017-776-A avsnitt 27.
- (12) Det følger av tvisteloven § 36-10 tredje ledd bokstav b at samtykke til å fremme anken kan gis når det er grunn til å behandle saken på nytt fordi det har fremkommet nye opplysninger.
- (13) Når det gjelder Cs tre brødre, er det skjedd vesentlige endringer i løpet av den tiden Cs sak har vært til behandling. Ved midlertidig vedtak 14. juni 2021 – det vil si mellom fylkesnemndas og tingrettens behandling av Cs sak – ble også brødrene plassert utenfor hjemmet. Grunnlaget var mistanke om psykisk og fysisk vold. Den samme dagen tok politiet ut siktelse mot begge foreldrene for mishandling av alle fire barna.
- (14) Tingretten uttalte i sin dom følgende om betydningen av brødrenes situasjon:
- «At C sine tre brødre, i akuttvedtak 15. juni 2021, ble plassert utenfor hjemmet i medhold av barnevernloven § 4-6 annet ledd grunnet risiko for vold fra foreldrene, og der klage fra foreldrene ikke ble tatt til følge i Fylkesnemndas vedtak 22. juni 2012, er etter rettens syn ytterligere en omstendighet som underbygger at Cs forklaring er troverdig.»
- (15) Den 3. august 2021 ble straffesaken mot foreldrene henlagt etter bevisets stilling. Ved fylkesnemndas vedtak 26. august 2021 ble brødrene tilbakeført til hjemmet. Disse endringene skjedde altså etter at tingretten avsa sin dom, men før lagmannsretten avsa sin beslutning. Lagmannsretten kommenterer endringene slik:
- «Lagmannsretten kan ikke se at disse opplysningene, sett opp mot bevisgrunnlaget for øvrig, gir grunn til å behandle barnevernsaken til C på nytt. Som påpekt av kommunen, er både bevisstemaet og beviskravet annerledes ved vurderingen av om foreldrene skal straffeforfølges enn ved vurderingen av spørsmålet om omsorgsovertakelse. For tingrettens vurdering av det sistnevnte spørsmålet, var siktelsen bare et støtteargument i en meget bred bevisvurdering. Det samme gjelder den omstendighet at Cs søsken ble

plassert utenfor hjemmet i akuttvedtak 14. juni 2021. Vurderingen av omsorgsovertakelsen for C må vurderes særskilt for henne. Lagmannsretten viser i denne sammenheng også til at fylkesnemnda kom til samme konklusjon som tingretten, uten at foreldrene på det tidspunktet var siktet eller søsknene akutt plassert. Det er heller ikke påberopt noe konkret i grunnlagene for henleggelsen av straffesaken og tilbakeføringen av søsknene, som svekker grunnlaget for tingrettens dom.»

- (16) Ankeutvalget ser annerledes på dette enn lagmannsretten. Tilbakeføringen av brødrene bygger på at foreldrene er ansett å kunne gi tilfredsstillende omsorg for dem til tross for at det har foreligget mistanke om vold overfor alle fire barna. At fylkesnemndas vedtak i Cs sak forelå før brødrene var plassert utenfor hjemmet, gjør ikke at situasjonen nå er den samme som den var på tidspunktet for fylkesnemndas behandling. Etter ankeutvalgets syn er vesentlige forhold av betydning for spørsmålet om omsorgsovertakelse endret, både sammenlignet med omstendighetene ved behandlingen i fylkesnemnda og ved behandlingen i tingretten.
- (17) Ankeutvalgets vurdering er etter dette at vilkåret for ankebehandling i tvisteloven § 36-10 tredje ledd bokstav b er oppfylt. Lagmannsrettens beslutning må dermed oppheves.
- (18) Lagmannsretten må på ny vurdere om det skal gis anketillatelse. Ved sin behandling må lagmannsretten også ta hensyn til de nye opplysningene som er fremlagt for Høyesterett om Cs syn i saken.
- (19) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens beslutning oppheves.

Kristin Normann
(sign.)

Bergljot Webster
(sign.)

Espen Bergh
(sign.)